۶۸۰ نچی نومر ۱۳۲۹ سنه ۲۲ جمادی الاولی یکشنبه ۱۹۱۱ سنه ۸ مای №680

یولدز

«یولدز»
یکشنبه، سه‌شنبه و پنجشنبه کونلرنده هفته‌ده اوچ مرتبه نشر ایدلور، ملی جریدهٔ ترکیه‌در.
بهاسی: بر سنه اوچون دورت صوم، آلتی آی اوچون ایکی صوم، اوچ آی اوچون بر صوم ۲۰ تیینددر.
آدریس آلماشدرو ۲۸ تین.
اداره‌سی پچه‌ن بازارنده «بلغار» مسافرخانه‌سنده ۱۹ نچی نومرده‌در.

ГАЗЕТА
„ЮЛДУЗЪ"
Цѣна 4 руб. на годъ
Редакція и Контора:
Казань, номера „Болгаръ" № 19-й.
АДРЕСЪ:
Казань, редакція „ЮЛДУЗЪ"
Russie, Kazan, redaction „julduz".
Плата за объявленія:
(25) и (15) коп.
Телефонъ № 748

آلتنچی سنه

ایلیکترو تیاتر «سویت» مسکاوسکی اورامده، اشچیغلوف یورطنده

مای ۵ ندن ۸ ینه قدر پنجشنبه، جمعه، شنبه هم یکشنبه کونلرده ٤ آتدیلینیه و ٦ کارتیناده اوشبو رسملر کورسه‌تله‌چکدر:
۱) لودؤیك ۹ نچی (تاریخی دراما) ۲) ئوبرلی آغاچ (سحرله‌نگان آغاچ) ۳) حیله‌کار رساملار (آچ قالدرغچ کولکی) ٤) چه‌چه‌ك بایرامی بورگیزده‌ویللاده (رومـ۱۹۰۹ نچی یللده طبیعتدن) ۵) عشق حقنده کونده‌لك دفتر (ماکس لیندر اسیناسی. کولکی) ٦) سلطان‌نك بر قزغه عاشق بولووی (کولکی کارتینالار گینی اثری) برینس میستینکیت آرتیستلری اویناغان اسیناردان آلنغان).

کارتینه‌لر دوشنبه و پنجشنبه کونلرده آلماشنادر.

آنتراکت وقتلرنده هم سیانس وقتنده‌بیش کیشیدن مرکب استروئنی آرکستر هر تورلی مسلمان کویلری اویناياچقدر. مسلمان قزلرینه کیچ بورواوکالسز بولغان سبیلی تیاتر هر کون ساعت ایکی‌دن آچق بولور.

سنوی امتحانه مخصوص هر تورلی

شهادتنامه‌لر

تحسین، آفرین، امتیاز ورقه‌لری‌نك ایك مکمل‌لری اورنبورغده هم اوفاده کریموف، حسینوف وشرکاسی‌نك کتاب مغازینلرنده صاتله هم پوچته ایله بیه‌ره‌لدر.
آدریس: Оренбургъ یاکه Уфа Т-ву Каримовъ Хусаиновъ и К о.

معارف کتبخانه‌سی

تاریخ عمومی مراد ٦ جلد	۸ صوم ۵۰ تین
تاریخ عمومی مراد کچك	« ۷۰
تاریخ عمومی علی رشاد وعلی سیدی	۱ صوم ۸۰ «
مکمل تاریخ عثمانی رسملی وخریطه‌لی	۱ صوم « «
مختصر تاریخ عثمانی رسملی	« ۱۵
تاریخ صحیفه‌لری احمد رفیق	« ٤۰

آدرس: Казань „Маарифъ"

ترتیب جدید صرف ترکی

مشهور خان کیرمان معلملرندن حسن کبوتری افندی اثریدر. مؤلفنك اون بیش یللق تجربه‌سی صوکنده بیلگلگی بللنگاچ کنه نشرینه قرار بیرلمشدر. بهاسی فقط ۱۲ تین. پوچته بلن ١٤ تین.

ایدل و قاما نهرلرنده یولداش

ایدل وایدل بویندەغی شهرلرنك مفصل تاریخی حاویدر. رسملی اولوب بهاسی ٤۰ تین. پوچته بلن ٤٦ تین.
آدریس: Казань, „Юлъ."

تجارتخانه برادران کریمفلر. قزان، اورنبورغ، اوفا
شعبه‌لرنده الحقیقة: داروین مذهبی یعنی تکامل عالم نظریه‌سنی مختصر وغایت آچق صورتده بتون دلیللری ایله کورسه‌تکان غایت مفید بر کتابدر.
کیفیة انتشار الادیان: اسمنده آڭلاشلدیغی کبی بیر یوزنده دینلرنك انتشارندن بحث ایدن فائده‌لی کتابدر. دین وعلم اجتماع ایله شغلله‌نگان افندیلرگه مطالعه‌سی غایت لازم وغایت مفیددر.
Казань, Оренбургъ, Уфа. { Бр. Каримовымъ.

صباح کتبخانه‌سنده

جایگی استراحت وقتنده اوقور اوچون فائده‌لی اثرلر:

سیاحت الکبری	۲ صوم	مطمحیلك تاریخی			٤۰ تین
مستفاد الاخبار	۲۵ تین	تاریخ صحیفه‌لری	I		۷ „
ماوراء النهرده سیاحت	۳۰ „	„ „	II		۷ „
قزان تاریخی ع. احرف	٤۵ „	„ „	III		۱۰ „
„ „ ن. خلفین	۱۰ „	هر کمگه کیره‌ك	I		۱۵ „
بلغار خرابه‌لری	۱۲ „	„ „	II		۱۲ „
تاریخ بلغار	۱۲ „	خانمله‌ره هدیه			۲۰ „
مدنیت تاریخی	۱۲ „	خلق ادبیاتی ع. توقایف			۱۵ „

آدریس: Казань „Сабахъ"

Контора вновь назначеннаго Нотаріуса г. Казани
П. Э. Михаловскаго
قزان شهرینك یاڭی تعیین ایتلگان ناتاریوسی پ. ا. میخالوسکی‌نك کانتوراسی ۱۹۱۱ نچی یل ۲۰ نچی آپریلدن باشلاب آچق. اورنی ب. پرالومنی اورامده صافرونفلر یورطنده (اوّلگی ژوراڤلوفلر یورطی)، ئولگان ناتاریوس ا. ك. میخایلوفسکی‌نك کانتوراسی بولغان فاتیرده.

تش طبیبی Ал. М. Бурляндъ
آلیکساندر مارکوڤیچ بورلەند آورولرنی هر کون ۹ دن ٤ که قدر قبول ایته. شیخوئینسکی هم پچه‌ن بازاری اوراملری باشنده برادران کریمفلر یورطنده.

اداره دن:

یولدزنك یللق مشتریلرینه هدیه ایتوب بیه‌ره‌چك «روسستان» میدانغه چقدی. بو کوندن باشلاب شهر مشتریلرینه طاراتلا باشلایاچقدر. ۱۵ نچی مایده یکشنبه کون چغاچق ٦۸۳ نچی نومر ایله چیته‌ده‌گی مشتری‌لرمزگه‌ده یوللاناچقدر.

شول نومرده یللق مشتریلرگه کتاب یوللانغانی یولدزغه روسچه یازلغان بولور. کتاب طابشرلماغان کشی پوچتالیونلرغه هم ڤولوست اداره‌لرینه شول یازونی کورسه‌توب صوراب آلورغه کیره‌ك.

کتابنك طابشرلماغانی حقنده پوچته یا ڤولوست اداره‌لرندن تصدیقنامه آلوب بیه‌رمه‌گان کشیگه کتاب تکرار یوللانماس.

سیاسی گروهلر.

روسیه‌ده سیاسی گروهلر بیش سنه مقدم اوتوزغه طولغان ایدی. بارا طورغاچ بونلرنك کوبه‌سی بربرسینه قوشلوب بتوب یوغالدیلر. اوندن‌ده کیمگه قالدیلر. هر پارتیه‌نك اوزینه کوره بر خیر مقصدی بار. همه‌سی مسلکلرندن بر خیر استیلر. لکن خیرنك مرجعنده‌گنه تفاوت کوب. بعضلری عموم بنی آدمنك خیرن تلی، بعضلری بعض خواص اناس اوچون‌گنه طرشا. بعضلری اوز صنفلرن‌غنه یااوز ملتلرن‌گنه قایغرتا. مع مافیه مشهور پارتیه‌لرنك کوبسی وطن قایغوسنده متفقدرلر. همه‌سی وطنمز روسیه‌نك هر جهتدن ترقی وتعالیسن تلیلر واولدقجه شوڭا خدمت ایته‌لر. روسیه‌نك تنزل یا انهزامن ادبار وانقراضن تله‌گان کشی یوق.

بو، تورلی گروهلرنك وطن خصوصنده مقصدلری بر اولسه‌ده، مسلك ومظهرکتلری باشقه باشقه‌در. بعضلری حقیقة مقصدقه موصل ئه‌یله‌نچ بولسه‌ده چن بر یولغه کرگانلر. تیرمی، آقرمی شول یول ایله بارالر. بعضلری ایسه، طوغریدن چاپا وصایدن یوزه‌لر. بلمیلرکه بو، ظاهرا طوغری کورنگان یول مقصودقه ایرشدرمیدر. مثال اوچون افراطلرنك پارتیه‌لرنی آلیق. بونلرده شبهه‌سز وطن، وطن، دیگان بولالر. گویا مقصودلری روسیه‌نك ترقییدر. لکن تیکشروب قارالسه، بو مقصود روسیه‌ده روسلرنك‌غنه ترقیینه راجع بولوب قالادر. بونلر ترقی اوچون روسلرنی آلغه ییبه‌رورگه طرشمیلر. بلکه غیر روسلرنی‌غنه آرتقه ییبه‌رورگه طرشالر. شوندن صوڭره گویا روسلر آرتدن قاراغانده آلده بولاچقلر ایمش.

غیر روسلرنك ترقیین منع قیلو اوچون بو پارتیه‌لر حکومتکه تورلی فکرلر عرض قیلوب باغالر. لکن حکومت عالیه مدبردر. بونلرنك فکرن تیزگنه قبول ایتمی. اشنی تدبیر ایله یورته.

اوگلرنك بو فکرلری، یعنی باشقه ملتنی آرتقه چیکلروب روسلرنی آلغه چغارو فکری عقیم بر فکردر. خیر عقیم توگل، منتجدر. لکن خلاف مدعانی منتجدر. بو اشدن کوتلگان مقصودنك خلافی چغاچقدر. بو تدبیر سقیملری ایله اوگلر روسلرنی ترقی ایتدره آلماسلر، بالعکس غیر روسلرنی اویاتورلر وآنلرنی هر خصوصده اتفاققه مجبور ایته‌رلر. روسیه یوز ایللی ملیونلق خلقدن متشکل الوغ بر دولت عالیه‌در. بو میلیونلرنك چن ملت حاکمه اولان ژیلیکی روسلری یارطیدن کیمدر.

حکومت عالیه‌مز فهمسز پارتیه‌لرگه غیر ملتلرنی قسوب آنلرنی روسلرغه دشمان ایته‌رگه شاید یول بیرمس.

نتیجهٔ غیر مطلوبه ونقیض نتیجه حقیقتن حاضرده اوگلرده سیزندی. مشهور دوامال پوریشکوڤیچ که قدر دوماده ۲۷ نچی آپریلده اوشبو حقیقتکه اشاره قیلدی. «گراژدانین» محرری کنه‌ز میشچرسکی‌ده بونی اوزغان هفته‌لرده یازدی. یولدزنك ٦۷۷ نچی نومرنده نقل قیلنیغینچه «روسکایا میصل» گازیته‌سنده‌ده بو فکر تقویه قیلندی. روس وروسیه محبلری وطنمزغه آیو خدمتن قیلماسه‌لر، یاخشی بولور ایدی. ئه‌لده بزنك وطنمز روسیه‌نی اجنبیلر کولوب آیو شکلنده تصویر قیلالر.

حکومت عالیه واولیای امور وطنمزغه ضررلی تدبیرلرگه یول ویرمه‌سه کیره‌ك.

دوما تیره‌سنده.

دولت دوماسینك ۲ نچی مای مجلسنده باشقه نظاملر آراسنده یوغاری درجه‌ده‌گی ابتدائی مکتبلر حقنده‌غی نظام لائحه‌سی قارالدی. معارف کامیسیه‌سینك داکلادچیسی فون آنروپ‌نك سویله‌وینه قاراغانده، مکتبلر آراسنده بربرسینه علاقه بولو اساس طوتلورغه تییش. مونه شول اساس ملاحظه‌گه آلنوب، یوغاری درجه ابتدائی مکتبلر یاصالادر. یعنی ابتدائی مکتبلرنی تمام ایتکاچ، یوغاری درجه‌ده‌گیلرینه کرورگه ممکن بولادر. بولائحه‌نك اوچ فصلی بر آز مذاکره‌دن صوڭ بعض تصحیحلر ایله کامیسیه توزیگان روشده قبول ایتلدی. آندن صوڭ اشچیلرنی استراخاوات ایتو حقنده‌غی نظام لائحه‌سی طوغروسنده عمومی مذاکره تمام ایتلوب، ماده ماده قارارغه قرار بیرلدی. لکن ماده ماده مذاکره قیلو کیله‌سی کوزده باشلاناچقدر.

٤ نچی مایده یاشرن مجلسده، قارادیگز فلوتن آرتدرو اوچون بحریه وزارتینه آقچه تعیین ایتو هم ۱۹۱۱ نچی یلده روسیه ایمپیریه‌سن محافظه قیلو اوچون آقچه تعیین ایتو حقنده‌غی نظام لائحه‌لری قارالوب قبول ایتلدیلر.

بوندن صوڭ آچق مجلسده، قارا دیگز ایله بحر سفیدده تیزره‌ك یوری طورغان پاراخود یوللری یاصاو اوچون روسیه پاراخود وسودا شرکتینه ۹۳۳۰۰۰ صوم یاردم بیرو حقنده‌غی لائحه قبول ایتلدی.

صوڭره، عالی مکتبلرده اوقوچیلرنی کوچله‌و هم شول حقده گازیته‌لرده یازونی منع قیلو حقنده وزیرلر رئیسینه یاصالغان زاپروص مذاکره‌گه قویلدی. زاپروصنك گازیته‌لرنی منع قیلو حقنده‌غیسی قبول ایتلوب، اوّلگیسی رد ایتلدی. مطبوعات اشن قاری طورغان اداره‌نك ناچالنیگی بو حقده بعض ایضاحات بیردی. اول ئه‌یته: بو حقده مطبوعات اداره‌سی گازیته‌لرگه بر تورلی‌ده منع یاصامادی. گازیته‌لرنی بو حقده یازودن منع قیلوچی پیتربورغ گرادو ناچالنیگی ایدی. چونکه اول خبر آرقاسنده باشقه شهرده‌گی عالی مکتبلرنك‌ده قوزغالوودن قورقوب بو حقده گازیته‌لرده یازلونی نامعقول طابقان‌دی. بو جوابن مذاکره قیلو ایکنچی مجلسکه کیچکدرلدی.

تشکر عالی.

(اداره‌گه مکتوب)

محترم محرر افندی،

ترکستان مسلمانلرینه اعانه قیلوچی کشیلر خبردار بولسون اوچون بلند پادشاه حضرتلرینك گینیرال آدیوتانتی ك. ك. ماکسیموڤیچدن آلغان اوشبو مکتوبمزنی گازیته‌ڭزگه درج ایتووڭزنی اوتنه‌مز.

محترم علی اصغر بن شاه حیدر افندی!

«ییدی صو ولایتنده زلزله‌دن ضرر کورگان کشیلر فائده‌سینه اعانه جییو اوچون آچلغان کامیتیتنك بلند رئیسه‌سی پادشاه اعظم حضرتلرینك زوجهٔ محترمه‌لری ایمپیراطوریتسه آلیکساندرا فیودوروڤنا حضرتلری سزنك آرقلی ایمپیراتوراسکی ژیاچیسقوا‌نك کانسه‌له‌ریه‌سینه مملکتنك تورلی طرفلرنده‌غی مسلمانلردن جییلغان اعانه‌لرنك طابشرلغانلغندن، هم مسلمانلرنك پادشاهمزنك زوجهٔ محترمه‌لرینه زور اعتبار هم صداقت کورسه‌تولرندن وییدی صو ولایتنده‌گی دیندشلرینه مسلمانلرنك یاردم وشفقت کورسه‌تولرندن خبردار بولدقلرندن اوزلرینك بلند ایمپیراطورلق اسم عالیلرندن سزگه تشکر ایدرگه کامل مرحمتلرندن فرمان بویوردیلر.»

پادشاه حضرتلرینك زوجهٔ محترمه‌لرینك بو اراده‌لرینی حضور قلبم ایله سزگه یتشدره‌م هم پیتربورغداغی اسلام جمعیة خیریه‌سی اسمندن هر بر اعانه ایدوچیلرنك اوشبو تشکرنی قبول ایتولرن اوتنه‌م.

پیتربورغ اسلام جمعیة خیریه‌سینك رئیسی، دوما اعضاسی:

علی اصغر بن شاه حیدر صرتلانف

۱۹۱۱ سنه آپریل ۲۹.

ینه «قواعد فقهیه» حقنده.

بن «قواعد فقهیه» حقنده الك‌ده یازدقم شی‌لر ایله اکتفا قیلوب تکرار سوز اوزایتو قصدنده دگل ایدم، لکن «یولدز»نك ٦٦٦ نچی نومیرنده موسی افندی ملاحظه‌لرمه بیرگان جوابنده بندن بعض سوزلرم حقنده سؤال قیلوب ایضاح طلب ایتووی بنی دخی بر رسطر یازارغه مجبور ایتدی.

موسی افندی ۱ نچی رقم ملاحظه‌مه جوابنده «قواعد فقهیه» ده بیان قیلنمش قاعده‌لر امام ابوزید الدبوسی، امام کرخی، امام ابن نجیم حضرتلرینك کتابلرندن هم اصول فخر الاسلام، اصول ابن همام، الموافقات الفروق

كبى اسلاميت عالمنده برنچى كتابلردن آلنمش، ديدكدن صوڭره «دليللرى يوق ايسه، گناهى بنده دگل، بلكه مذهب تدوين ايتمش فقهاى كرامده اولور. كتب فقهيه‌ده وارقدريني بن نقل ايتدم» ديدر.

كتابنڭ منبع ومأخذينى بيانده بونلر كيراكلى وگوزل سوزلردر. لكن موسى افندى بو سوزلرنى كتابنڭ مقدمه‌سنده سويلمش ايسه، عرض ايتدكى قاعده‌لرينى اوزى ادلۀ شرعيه‌دن استنباط ايتماى بلكه مذكور علما وفقهانڭ كتابلرندن نقل ايتدكينى وهر بر قاعده‌نڭ مأخذى على حده قايو كتاب ايدكينى تصريح ايتمش اولسه ايدى دها گوزل اولور ايدى.

دخى شول ملاحظه‌نڭ آخرنده بنم «مسلكى هيچ بركمسه‌نڭ دليلسز سوزينه تقليد ايتماو وآنى قبول قيلماودن عبارت بولغان موسى افندى اوزى‌نڭ دليلسز قاعده‌لرينى قبول ايته‌رگه بتون روسيه علماسينى دعوت وتكليف ايتووى استغراب قيلناچق حاللردندر» ديگان سوزمنى موسى افندى «خاطرمه كلمه‌مش سوزى حقگز يوق ايكان بڭا اسناد ايتمش سز. بو معنايه دلالت قيلا بيلور سوزى بن نره‌ده سويله‌دم، نره‌ده يازدم عمامه‌گز هم امامتگز حرمتينه رجا ايده‌يم كوسترگز» ديدر.

موسى افندى‌نڭ اوشبو كتاب حقنده «شورا» و«وقت»ده يازدقى مقاله‌لرنده بو معنايه دلالت ايدن سوزلر كوب ايدى. بن آنلردن فقط برينى نقل ايتو ايله اكتفا قيلامن. ١٩١١ نچى سنه ١٥ نچى غينوار تاريخلى ٢ نچى عدد «شورا»ده «قواعد فقهيه» حقنده يازغان مقاله‌سينڭ آخرنده موسى افندى روسيه علماسينه خطاب قيلوب «ايكى‌دن برى: يا اوزڭ ياز! ياخود حاضرى قبول ايت!» ديدر. بو سوز قاعده‌لرنى قبول ايته‌رگه دعوت وتكليف دگلده نه‌در؟

بڭا جواب يازار ايكان الڭ‌ده سويله‌دكگز سوزلر «خاطرگزه كلمه‌مش» اولدقينه تعجب ايته‌من.

دخى دورتنچى ملاحظه نڭ صوڭغى قسمينه جوابنده موسى افندى مينى ١٦٤ نچى قاعده‌گه اعتراض قيلغان ايتدرب كورسته‌ده شوڭا مناسب جواب بيره. آندى صوڭ «شريعته هم واقعه تطبيق عسيردر سوزندن مرادگز نه‌در؟» ديه سؤال قيلادر.

مقاله‌منى ينه بر كره مراجعت ايتوب قاراسونلر ايدى: ١٦٠ نچى قاعده‌گه بنم هيچ اعتراضم يوق اول ملاحظه‌م فقط ١٦٥ نچى قاعده‌گه عائددر. بن اول سوزدن مرادمنى تفصيل ايته‌رگه لزوم كورميم. اعتراضمنى كتابغه تطبيق ايتوب قاراغان اهل علمگه مرادم ظاهردر اوشنداق شول ملاحظه ايله موسى افندى‌نڭ آڭا جوابنى مقابله ايتكان كمسه‌لرگه بونلر آراسنده مناسبت اولمادقى معلومدر.

٥ نچى رقم ملاحظه‌ده مثال ايله ايضاح ايدلمه‌مش قاعده‌لر جمله‌سندن ٤ نچى قاعده‌نى صانامش ايدم موسى افندى مونى «مراجعت ايتدم كوردم اوچ صحيفه‌ده قناعت ويره بيلور قدر بيان قيلنمش» ديدر. اگر موسى افندى قولمزده بولغان مطبوع نسخه‌نى اراده قيلمش ايسه آنده بو قاعده‌نڭ شرحى اوچ سطردن بر كلمه اولسون آرتق دگلدر. دخى بن «١٩٣ نچى قاعده شرحنده انسان‌نڭ حيوانات‌غه مزيتنى اثبات ايچون كلترلمش دليللر هم ١٩٤ نچى قاعده شرحنده ابتداء خلقت آدم مسئله‌سينى دارۋينيزم اصولينه تطبيق يوللر سويلنمش بيانلر» ديمش ايدم. بونلرنى ده موسى افندى «بنم قلمم بيله يازلمامش سوزلرى بڭا اسناد ايتمش» ديدر. بو طوغروده هم كتابغه مراجعت ايتوب محاكمه قيلونى اوقوچيلرغه قالدرامن.

هر نه ايسه بو مقاله «قواعد فقهيه» حقنده بعض ايضاحاتنى مشتمل اولدقندن فائده‌دن خالى دگلدر.

ملا كشاف ترجمانى.

خارجى خبرلر

فاس- فاسده عصيان قيلغان قبيله‌لر بو كونلرده دنياده‌غى مدنى قوملرگه خطابا اوشبو مفهومده تنبيهنامه طاراتقانلر: «بز عصيان قيلغان قبيله‌لر هيچ بر وقتده ياوروپاليلر خلافينه حركت قيلغانمز يوق. بزنڭ حكومت عسكرن بوتونله‌ى بترورگه قولمزدن كيلسه‌ده، ياوروپاليلرغه ضرر ايتودن قورقوب، اول اشنى اشله‌مه‌دك. حاضرده بوتون عالم آڭلاسون كه، بزنڭ مقصودمز فقط فاس سلطانى مولاى حفيظنى عزل ايتو، چونكه آنڭ قيلغان جبر وظلملرى انسانيت اوچون بيك زور كيمچيلك. اول اوزينڭ دشمانلرينڭ قوللرن كيسو، تللرن طارتوب آلو، كوزلرن چغار وهم اوزلرن چوقرلرغه صالوكبى وحشيلكلرنى اشله‌ونده دوام ايته وباشقه تورلى وحشتلرنى ده هر وقت اشله‌ب طورا. آنڭ قاضيلرى خلقنى طالايلر. شونڭ اوچون حاضرگى كونده بزگه مولاى حفيظنى توشروب، اورنينه ايكنچى سلطان قويارغه مساعده بيرلورگه تييشلى. اول تقديرده فاس اچنده چققان فتنه‌لر بوتونله‌ى بته‌چك».

◆ ◆

بوندن مقدم مه‌كينس شهرنده طوروچيلر مولاى الياس اسملى آدمنى اوزلرينه سلطان ايتوب صايلاغانلر ايدى. حاضرده اول آنگليه هم گيرمانيه حكومتلرينه خبر ييبه‌روب، فرانسيه عسكرينڭ فاس اچينه كروينه پروتيست ياصاغان هم فاس مملكتن اداره قيلو اشلرينڭ خلقنڭ تله‌گى بوينچه حل قيلنورغه تييشلگن اعلام قيلغان.

فرانسيه گازيته‌لرى صوڭغى تيليگراملرنده مولاى حفيظنڭ ياڭا سلطان مولاى الياس قولينه طابشرلورغه مجبور بولغانلغن يازسه‌لرده، حقيقتى حاضرگه معلوم توگل.

◆ ◆

ايسپانيه حكومتينڭ فاس اچينه عسكر ييبه‌روينه جمهوريت طرفدارلرينڭ هم سوسياليستلرنڭ نارازيلقلرى كوندن كون آرتا بارا. بو كونلرده بارسيلونا شهرنده پارلامينت اعضالرينڭ اشتراكلرى ايله ٢٠ مڭ قدر كشى جييلش ياصاب، ايسپانيه حكومتينڭ فاس اشلرينه قاتشووينه پروتيست اعلان ايته‌رگه قرار بيرگانلر.

بو طوغريده اختلاف كوندن كون قوّتله‌نه بارغانلقدن، كاناليخاس تحت رياستنده‌گى وزيرلر كابينيتينڭ استعفا ايتو هم ايسپانيه‌ده‌غى اشچيلرنڭ عمومى زاباستوفكه اعلان ايتو احتمالن يازالر.

ايران- آنگليه حكومتى ايراننڭ جنوب طرفنده تيمر يوللر صالور اوچون، امتياز صوراب، ايران حكومتينه مراجعت ايتكان ايكان. حكومت طرفندن آنڭ طلبى رد ايتلگان.

◆ ◆

مجلسده محافظه‌كار ديپوتاتلرنڭ قارشى كيلولرى سببلى سردار اسد داخليه وزيرى بولميچى قالغان.

تركيه - استانبولده ينگى تركلرنڭ «اتحاد وترقى» كاميتيتلرينه رئيس بولوب، ازمير ديپوتاتى سيد بك انتخاب ايتلگان. اول اوڭراق فكرده‌گى كشيلردن ايكان. شول سببدن تركيه‌نڭ صولراق گازيته‌لرى آنڭ رئيس بولوب صايلانووينه عدم ممنونيتلرن اظهار ايته‌لر.

تركيه‌ده ايسكيلك طرفدارلرينڭ ادارۀ مشروطه‌نى بترورگه قصد قيلغانلقلرى گازيته‌مزده يازلغان ايدى. سلانيك شهرنده «اتحاد وترقى» كاميتيتى اعضالرندن ٢٣ آفيسه‌ر ادارۀ مشروطه‌نى صاقلارغه هر وقت حاضر طورغانلقلرن بيان ايتوب، عسكريه وزيرى محمود شوكت پاشاغه تيليگرام ييبه‌رگانلر.

◆ ◆

بو آراده تركيه‌ده بلغاريه هم گريسيه حدودنده قاچقنلر فرقه‌سى پيدا بولوب، آوللرغه هم صاقچيلرغه هجوم ايتكانلكلرى حقنده باب عاليگه خبر آلنغان ايكان. سلانيكدن آنلرغه قارشى عسكر ييبه‌رلگان. بر نيچه ساعت آتشقاندن صوڭره قاچقنلر طارالورغه مجبور بولغانلر. آنلردن ٥ كشى ئوترلگان، ٣ كشى جراحتله‌نگان. تركلردن تلفات بولماغان.

صوڭره بلغار قاچقنلرينڭ بيك زور فرقه‌سى جمعاى ديگان ييرده ترك عسكرلرينه اوچراغانلر. صوغش وقتنده قاچقنلردن بيك كوب كشى مقتول ومجروح بولغان.

بلغاريه حدودنده بولغان مصادمه وقتنده بر بلغار آفيسه‌رى ئوترلگان. بوندن، قاچقنلرغه بلغاريه‌نڭ عسكريلرندن‌ده اشتراك ايتوچيلر بارلغى آڭلاشلا.

روسيه وقتاى- مانجوريه‌ده موكدين شهرنده قتاى آفيسه‌رلرندن برسى قتاى حكومتى طرفندن ترتيب قيلنغان مانجوريه خريطه‌سن روسلرغه صاتوده متهم بولغان ايكان. شونڭ اوچون، آنى قتاى محكمه‌سى ئولم جزاسينه حكم قيلغان. معيوبنى محكمه‌نڭ قرارى اعلان ايتلگاچ‌ده ئوترگانلر.

حاضرگى كونده مانجوريه‌ده عسكرى بيك كوب بولسه‌ده، قتاى حكومتى ياڭادن ياڭا ديۋيزيه‌لر ييبه‌رووندن دوام ايته وعسكر ييبه‌رووينه خونخوزلرنى صلتاو ايتوب كورسه‌ته. حال بوكه عسكرلر خونخوزلرنى روسلرغه هجوم ايتودن طيميلر. بوندن مقدم خونخوزلرنڭ سوڭگارى يلغاسندن بارا طورغان روس پاراخودينه هجوم ايتكانلكلرى يازلغان ايدى. حاضرده آنلر آراسنده قتايلرنڭ‌ده بارلغى معلوم بولدى. آنلر پاراخود اچنده‌گى يولچيلر ايله روسيه كونسولن قولغه آلورغه، وآندن صوڭ كوب آقچه آلوب آزاد ايته‌رگه فرض قيلغانلر ايكان. مقصودلرينه ايرشه آلماغانلر. چونكه خونخوزلرنڭ يولچيلر قيافتنده پاراخودغه اوطورورغه قورغان پلانلرى وجودكه چقماغان. روسلر آنلرنى پاراخوقه ييبه‌رمه‌گانلر.

آلبانيه فتنه‌لرى- اشقودره ولايتينڭ محاصره حالنده، ديب اعلان ايتلووى عاصيلرنى بيك زور خفاغه توشورگان. چونكه بوندن صوڭره قولغه آلنغان فتنه‌چيلرنى حربيه محكمه‌سينڭ قرارى بوينچه بر نيچه ساعت اچنده ئوترورگه ممكن بولاچق.

بو كونلرده آلبانيه فتنه‌چيلرينه اوله‌شور اوچون، پاراخود ايله چورناگوريه‌غه [illegible] مڭ دانه پاترون كيلگانلگى تيليگراملرده كورندى. پاترونلرنڭ كم طرفندن ييبه‌رلگانلكلرى حاضرگه معلوم توگل.

ايتاليه حكومتى فدائيلرنى آلبانيه‌غه ييبه‌رمس اوچون، بيك زور اجتهادن صرف ايته. بو كونلرده پاليتسه طرفندن آلبانيه‌غه بارورغه يوروچيلرده هم بارورغه تشويق قيلوچيلرده تنتولر ياصالغان. گينيرال گاريبالدى‌نڭ فدائيلر فرقه‌سى جيغانلغى حقنده بيك كوب يازولر طابلغانلقدن، ايتاليه حكومتى آنى «دوست حكومت خلافينه بارور اوچون، كشيلر جيو»ده اتهام قيلوب حكمگه بيرو حقنده فرمان چغارغان وحاضرده گاريبالدى‌نڭ اشن تيكشرو ومحكمه مفتشينه طابشرلغان.

ايتاليه‌نڭ رسمى گازيته‌لرى ياش جيلكنچه‌كلرگه عقل بوينچه اش قيلورغه كيڭاش بيره‌لر. - «آلبانيه‌غه باردن سزگه بردۀ فائده چقماياچق. حاضرده آلبانيه‌نڭ اشقودره ولايتى محاصره حالنده بولغانلقدن، تركلرنڭ فدائيلرنى طوتوب، قاچقنلر شيكللى ئوترورگه اختيارلرى بار» ديلر.

آلبانيه‌دن آلنغان خبرلرگه قاراغانده صوڭغى كونلرده بولغان مصادمه‌لرده ترك عسكرلرى عاصيلرغه غالب بولغانلر هم صوغش اوچون، اهميتلى اورنلرنى اوز قوللرينه آلغانلر.

تركيه- عسكرى محكمه‌نڭ قرارى بوينچه استانبولده چغا طورغان «طنين»، «تنظيمات»، «زرات» هم «نيبولوگوس» گازيته‌لرينڭ خلقنى قوترتورلق مقاله يازغانلقلرى اوچون، طوقتالغانلقلرى تيليگراف خبرلرنده كورندى.

داخلى خبرلر

اوچو آتناسى- ٨ نچى مايده موسكۋاده بولاچق اوچو آتناسى پراگرامماسينه قاراغانده بيك قزق بولورغه اوخشى. پراگراممنده حاضرگه قدر بولغان اوچو آتنالرينڭ برسنده‌ده كورنمه‌گان اشلر بار. مثلا، برسى، آفتاموبيلدن اوچقچقه آتو. بو شولاى بولا. اوچوچى معلوم بر مدتده قرده اوچوب يورى. لكن آرتندن يورى طورغان آفتاموبيلدن ممكن قدر يراق بولورغه طرشا. آفتاموبيلگه اوطرغان، ملطق آتارغه اوستا بر نيچه آفيسه‌ر اوچقچقه آتارغه اوڭاى بولوب بولماغانن تيكشروب يوريلر. اگر اوڭاى طرغرى كيلسه آتالر. حاكم درجه‌سينه قويلغان آفيسه‌ر بونلرنڭ آتولرينڭ درستلگن تيكشره. اگر اوچوچى آفتاموبيلنى ياقن كيترمه‌سه اول اۇتا، اگر كيترسه آفيسه‌رلر اوتالر.

ايكنچيسى، اوچقچدن بر ييرگه تۇزەب بومبا طاشلاو. قرده بر براثينوس صورتى ياصالا. اوچوچى شوڭا تۇزەب بومبا طاشلارغه كيره‌ك. بونڭ اوچون ۋ. ب. ره‌بوشينسكى ٥٠٠ صوم پريز تعيين ايتكان.

اوچنچى، صوغش وقتلرنده عسكر اوته‌چك ييرده‌گى تيمر يولنڭ ريلسه‌سن كوته‌رتدرو. بو شولاى بولا. اوچوچى قرنڭ چيتينه باراده توشوب ييرگه شارطلى طورغان نرسه‌لى قلچ طغا (مونى ريلسه آستينه ديب اويلارغه كيره‌ك). شول قلچقه طاغلغان فيلنه‌نڭ باشينه اوت توروتوب ياڭادن اوچوب كيته. بر نيچه وقتدن صوڭ قلچ شارطلاب بولنى اوزۋب طاشلى بونڭ اوچون تعيين قيلنغان پريزنى، تيزره‌ك اشلى آلغان اوچوچى آلاچق.

عالى مهمانلر- ٥ نچى مايده بيتربورغه گيرمانيه ولى عهدى اوزينڭ زوجه‌سى ايله تشريف بويورديلر. بونلرنى قارشى آلو اوچون پادشاه حضرتلرى وزوجۀ محترمه‌لرى الوغ كنه‌ز وكنه‌گينه‌لر هم باشقه ارباب حكومت حاضر ايديلر. پادشاه حضرتلرى ايله ولى عهد، زوجۀ محترمه‌سى ايله ولى عهد زوجه‌سى برگه اوطروب آليكساندر- رابينه كيلديلر. كيچ ساعت سيگزده بو عالى مهمانلر شرفينه سارسكى سيلاده‌غى زور سرايده ضيافت بيرلدى. مجلسده محبانه سوزلر سويله‌نديلر.

باكو دوماسى- باكوده شهر دوماسينه صايلاغان وقتده اوّل صايلاوده تييش قدر ٨٠ كشيدن بارى ٢٤ كشى صايلانغان ايدى. ايكنچى مرتبه صايلاغان وقتده بر وده‌ا كثرتنى آلا آلماغان. شونڭ اوچون، نظام بوينچه، قالغان ٥٦ كشى حكومت طرفندن تعيين ايتله‌چكدر.

باكو مسلمانلرى بو حقده بيك زور يا گلشلق ايتكانلر. حاضرگه قدر بر نيچه يلدن بيرلى باكو مسلمانلرى اكثريت تشكيل ايتوب كيله‌لر ايدى. لكن صوڭغى صايلاوده بر نيچه كشينڭ شخصى فائده‌لرينه قاراوب، بتون باكو مسلمانلرينڭ منافعى فدا ايتلگان.

سينود رئيسى- سينود اوبير پراكورورلغينه لوكيانوف اورنينه، گاصودارستۋيننى ساۋيت اعضاسى ۋ. ك. صابليرنڭ تعيين ايتلگانلگى خبر ايتلگان ايدى. بو كشى مشهور پابيدانوسف‌نڭ معاونلرندن هم اوڭ كوزلرندن بولغان شخص. شونڭ اوچون بو حقده بر آز يازوده اهميتدن خالى توگل. روسيه‌ده‌گى اوزگارشلرنڭ تأثيرى آرقاسنده، سينود رئيسلگينه‌ده تورلى كشيلر تعيين ايتلوب قارالدى. شول آز مدت اچنده بو زور منصبقه بيش كشى كروب چقدى. لكن ايڭ صوڭدن ينه ايسكى زمانده خره‌ستيانلق وخره‌ستيانلاشدرو عالمنده مخصوص بر يول، بر سيستيم طوتقان كشينڭ فكرده‌شى شول منصبقه تعيين ايتلدى.

لوكيانوف تعيين ايتلگانده سينود اعضالرينڭ كوبره‌گى اوڭلر بولغانلقدن، سينود اوزينه بر تورلى سياست طوتا طورغان ايدى. لوكيانوف شول سياست واوڭلر ايله كوره‌شورگه طوتندى. هم شونڭ آرقاسنده يپيسكوب گيرموگين هم آنتونى شيكللى ايڭ تأثيرلى سينود اعضالرن چغارورغه موفق بولدى. لكن ايكى يلدن صوڭ آرتق كوره‌شورگه اقتدارى بولميچى، اوزى‌ده اوڭلر آغمينه كروب كيتدى. حاصل لوكيانوف سياستنڭ اوزگاروى وتأثيرى آرقاسنده حاصل بولغان روس روحانيتى آراسنده‌غى اوزگارشنى بترورگه، بر ترتيبكه صالورغه موفق بولا آلمادى. بونڭ بيك كوب سببلرى‌ده بار. صوڭغى چيرك عصر اچنده پابيدانوسف شيكللى زور قوّتكه مالك بولغان هيچ بر اوبير پروكارور بولغانى يوق. حاضر شول پابيدانوسف‌نڭ اوڭ كوزى ومعاونى بولغان صابليرنڭ پروكارورلققه تعيين ايتلووى، سياستنڭ قاياطابا بارغانلغن كورسه‌تو اوچون زور شاهد بولسه كيره‌ك...

تورلى خبرلر.

- باش مينيستر اسطاليپين‌نڭ توشو خبرى وآنڭ سياستى حقنده ٧٤٥ نچى نوميرده يازلغان مقاله اوچون «وقت» گازيته‌سينه اورينبورغ گوبيرناتورى طرفندن اوچ يوز صوم اشتراف صالنغان.
- آرينبورغ اويه‌زى ايمانقل آولنده ايكى مسلمان جمعيت خيريه‌سى آچارغه گوبيرناتور طرفندن رخصت بيرلگان.
- ١٨١٢ نچى يل خاطره‌سى اوچون ياصالاچق موزيغه موسكۋا شهر دوماسى يوز مڭ صوم تعيين ايتكان.
- باكوده مورادف صالا طورغان يورتنڭ آستندن زاكافكازيه تيمر يولينڭ كيروسين پراۋودينه باشرن يول ياصالغانلغى معلوم بولغان. پاليتسه ايله آطشقاندن صوڭ دورت كشى طوتلغان.
- دوما اعضاسى چخه‌يدزى‌نى تيفليس اويه‌زى صايلاوچيلرى آراسندن چغارورغه، تيفليس شهر اوپراۋاسينه عرض ايتلگان.
- گيريفده يانغن بولوب، ٨٣٨٧ يورط يانغانلغن خاربيندن خبر بيره‌لر. ٤٠ مڭ كشى بر نرسه‌سز قالغانلر. ضررنڭ بارسى ٤٠ ميليون صوملاب حساب ايتله.
- سابق دوما رئيسى گوچكوف اقصاى شرقدن قايتقاچده سودا وزيرى ايتوب تعيين ايتله‌چك ديب ديپوتاتلر آراسنده سويله‌نه.
- تورلى خيانتلر اشله‌وده عيبله‌نوب حكمگه بيرلگان اينتيندانتلرنڭ حسابى ٣٦٠ دن‌ده آرتق ايكان.
- حكومت اربابى آراسنده سويله‌نگان خبرلرگه قاراغانده، بويل سينفه برده روسيه‌نڭ همه گوبيرنا واوبلاستلرنده عادتدن طش صاقلاو نظاملرى بترله‌چك ايمش.
- كامينيتسكى اويه‌زده، له‌تۋا اسملى آولده ۋاخريم اسملى بر كره‌ستيان آولداشى چينيك اسملى كشيگه يارتى ديسه‌تينه يير هم بر تين آقچه برابرينه اوزينڭ خاتونن صاتقان.

∽ مانیفیست عالی ایله فینلاندیه‌نك عادی سه‌یم مجلسی ١١ نچی مایده یابلاچق دیب اعلان ایتلدی.

∽ بیزدانی استانسه‌سنده پویز طالاوچیلرغه ژیلنا محکمه‌سنده حکم بولوب، کازاکیۋیچ هم زاکریۋسکی اون ایکیشه‌ر یلغه کاطرغه یبیه‌رلورگه، سۋیرسکی آصلوب ئوترلورگه حکم ایتلدیلر. لکن محکمه صوگغیسینك جزاسن کاطرغه آلماشدرو حقنده محلینه مراجعت قیلورغه قرار بیردی.

∽ گرودنا گوبیرناسنده، کوبرینسکی اویه‌زده‌دیۋین اسملی آولده ٦٠٠ یورط یانغان. اوت اچنده ایکی کشی هلاك بولغان.

∽ لوندنده برمسلمان گازیته‌سی چغارو اوچون ترکیه سلطانی محمد خامس ١٠٠ ملك صوم، هندستان بایلرندن آغاخان ٥٠ ملك صوم آقچه بیرگانلر.

∽ «استیپ» گازیته‌سی مای آخرلرنده طرویسکی شهرنده مسلمان یاشلری طرفندن بر کولکی ژورنالی چغارلا باشلاناچغن خبر ایته.

∽ تورلی مؤسسه‌لرنی تفتیش قیلوچی سیناتورلرغه، اوزمعاونلرینه‌نا گراد بیرونی هرض قیلورغه کامل ایرکنچیلك بیرلدی.

∽ طومسکی هم طابول گوبیرناسنده‌غی بعض مسلمانلرنك روسیه تبعه‌لگندن چغوب ترکیه‌گه هجرت قیلورغه صوراب بیرگان عریضه‌لرن قارار اوچون داخلیه وزارتنده مخصوص بر کیکاش مجلسی یاصالغان.

∽ پیرمده قوتلی ییل ایله بوران بولغانلغن خبر ایته لر.

∽ ٦ نچی مایده پادشاه حضرتلرمزنك طوغان کونی بولووی سببلی روسیه‌ده‌گی شهرلر کوندز فلاکلر، کیچ قندیللر ایله زینتله‌ندیلر. عبادتخانه‌لرده پادشاه حضرتلرینك وعائلهٔ محترمه‌سینك سلامتلگی اوچون دعالر قیلندی.

∽ خارکف اونیۋیرسیتیتندن اوقغان اوچون آقچه تولی آلماغانغه کوره ٤٠٠ استودینت چغارلغان.

∽ برنچی مایده اوینالغان اوطش نك ٢٠٠ ملك صومی خیرسوند‌چاستنی پاۋیرننی لق خدمتنده بولغان ایلشتین اسملی کشیگه چققان.

∽ بغاراخانلغنده، برنیچه بکلکلرده خلق نك مأمورلر خلافینه قوزغالغانلغن خبر اینه‌لر. مگله‌ب خلق بیکلر طورا طورغان سرایلرنی چورناب آلغانلر. چووالوچیلرنی باصار اوچون حاضر عسکر یبیه‌رلگان.

∽ چووالو وقتلرنده پیتر بورغ اونیۋیرسیتیتینه کرنلگان پالیتسه‌باری ٣ نچی مایده‌غنه چغارلغان.

اطراف خبرلری

تنتولر - چار اویه‌زی اور قریه‌سنده ٢٨ نچی آپریلده مذکور قریه‌نك امامی سمیع‌الله سلیمانف‌ده قوللار قریه‌سنده امام شجاع سلیمانفده تنتولر بولغان. هر ایکسنده ده هیچ برشیکلی نرسه‌لر طابلماغان.

٢٥ نچی آپریلده کنه‌ر قریه‌سنده امام هادی احسانفده تنتو بولغان. ١٩٠٥ نچی یلدن صوك چققان کتابلرنك هر قایوسن آلوب کیتکانلر.

چیستای - قزانده ایکی مرتبه مسامره کیچه‌سی یاصاغان بازنده کامل مطیعی طرفندن ١٠ نچی مایده سه‌شنبه کون چیستایده ملی کانسیرت بیرله‌چك ایمش.

قزان خبرلری

ولایت زیمستواسی - گوبیرنسکوی صابرانیه‌نك غیر عادی جییلشی ١٢ نچی مایده یاصالورغه تعیین قیلندی. مجلسده اوزغان جییلشدن قارالمی قالغان مسئله‌لر ایله برگه تیمریول مسئله‌سی مذاکره‌گه قویلاچق هم اوپراۋا اعضالغندن استعفا قیلغان بیلکیۋیچ هم پلوتنیکف اورنینه یا کا اعضالر ایله برگه اداره رئیسینه نائب صایلاناچق.

شهر بورچی - بوکونلرده شهر اداره‌سی حکومتنك کفالتی ایله بر میلیون‌ده ١٠٠ ملك صوم بورچ آلوحقنده لائحه ترتیب قیلدی. لائحه‌گه بناءً اوشبو آقچه‌نك ٣٠٠ ملك صومی گوستینلودۋورنی زورایتورغه و آنده‌غی ماگازینلرنی تعمیر قیلدرورغه، ٢٠٠ ملكی شهر لامباردینك اشلرن زورایتورغه، ٣٠٠ ملك صومی شهرنك اوزغان‌یل مصارفقه یتمی قالغان بورچلرن توله‌رگه، ١٠٠ ملك صومی شهرنك طوتلمی طورغان زاپاس نه‌رسه‌لری اوچون، بربنا صالورغه، ٣٠ ملك صومی حیوانلر صویا طورغان یبرده اوتیلیزاتسیه زاۋودی آچارغه، ٧٠ ملك صومی ایتلرنی قارار اوچون، کانتور آچارغه هم ١٠٠ ملك صومی شهر تیاترن تعمیر قیلدرورغه صرف اینلورگه تییشلی.

طاش آیاق یارمینکه‌سی ٦ نچی مایده رسمی صورتده آچلوب، فلاك کوته‌رلدی. هوا صالقن بولغانلقدن، کیلوچی کشیلر آز و شول سببدن صاتولر ناچار.

پوچته کانتوری - پوچته وتیلیگراف ناچالنیگی برنچی مایده زویه اویه‌زی توبه‌ن اوسلان آولنده (یوغاری اوسلاندن ٧ چاقرم مسافه‌ده) پوچته کانتوری آچلغانلغن هم پوچته آرقلی یورتله طورغان نه‌رسه‌لرنك همه‌سی قبول ایتله باشلاغانلغن اعلان ایته.

دیفتیریت - بو آراده شهر اچنده دیفتیریت آورووی پیدا بولغانلغی حقنده ولایت زیمستواسینه خبر آلندی. دیفتیریت ایله آوروچیلر زور کشیلر آراسنده‌ده بولغالاغان.

تیمر یول مسئله‌سی - سبر یولینك موسکۋا - قزان - صاراپول آرقلی یکاتیرینبورغه یبیه‌رلووی حقنده وزیرلرنی کوروب اجتهاد ایته‌ر اوچون، شهر دوماسینك پیتربورغه وکیللر یبیه‌رورگه قرار بیرگانلگی گازیته‌مزده یازلغان ایدی.

هنرمندلر جمعیتی بوخصوصده باراچق دیپوتاتسیه ایله برگه جمعیت رئیسی اشماتفنی وکیل ایتوب یبیه‌رورگه قرار بیرگان.

اوغریلرنی قولغه آلو - صوگغی آیلرده شهر اچنده تورلی فاتیر وکیبتلرنی باصوب یوروچی اوغریلر فرقه‌سی پیدا بولغان ایدی. بوکونلرده پاشرن پالیتسه آگینتلری اوغریلردن هم اوغرلانغان نه‌رسه‌لرنی صاتوب بوروچیلردن ٩ کشینی قولغه آلدیلر. تفتیش صوگنده آنلرنك آپریل اچنده شهرنك ٦ - لاب یبرنده یوزاق واتوب، تورلی نه‌رسه‌لرنی طالاغانلقلری معلوم بولدی.

محکمه زالندن - ١٩٠٩ نچی یل ١٠ نچی ایونده پروۋیزور گرینینگ اوزینك گیمنازیه‌دن چققان، قرداش مالایی ایله «ایرمیتاژ» باقچه‌سینه کیلگان ایکان. گیمنازیستلرچه کیینگان بولغانلقدن، پالیتسه‌یسکیلر مالاینی باقچه‌دن چغاروب یبیه‌رگانلر. گرینینگ آنك اورنامکتبده اوقوچی شاکردتوگل ایکانلگن اعلام قیلوب، پالیتسه‌یسکیلرنك معامله‌لرینه پروتیست یاصاغان ایکان، شونك اوچون، آکالود که ناظری گوسف برنیچه پالیتسه‌یسکی ایله برگه آنی قیناب چاسته آلوب کیتکانلرهم آکالودکه ناظری سوز ایله‌ده حقارت قیلغان. گرینینگ بوطوغریده شکایت ایتوب آکروژنی محکمه‌گه مراجعت ایتکان، شکایتنامه‌سنده گوسف که تییشلی جزاسن بیرونی هم قیناب برنیچه آتنا اشکه یاراقسز ایتکانلگی اوچون، ٢٥٠ صوم آقچه توله‌تونی طلب ایتکان. بو اش صوگغی کونلرده آکروژنی محکمه‌ده قارالدی. آکروژنی محکمه گوسفنی عیبلی طابوب، آلتی آتناغه حبس قیلورغه قرار بیردی. گرینینگ نك دعوا قیلغان آقچه‌سن توله‌تونی محکمه ممکن طابمادی.

◆◆

«کازانسکی تیلیگراف» گازیته‌سینك اوزغان یل چققان نومیرلرینك برسنده چاباقسار اویه‌زینك سابق پسالومشگی موزارف نك خلقنی مسلمانلققه اوندگانلگی هم اوزینك مسلمانلققه چققانلغی حقنده برخبر یازلغان ایدی. موزارف بوسوزنك اوزینه افترا بولغانلغن بیان ایتوب، آکروژنی محکمه‌نك پروکرورینه مراجعت ایتکان ایکان. بواش ٥ نچی مایده آکروژنی محکمه‌ده قارالدی. «کازانسکی تیلیگراف» محرری ایلیاشینکو قزینك آوروبولوصلتاوی ایله محکمه‌گه کیلمه‌گان هم اشنك کیچکدرلوون اوتنگان ایدی. محکمه آنك اوتنچن ممکن طابمادی هم ایلیاشینکونی عیبلی طابوب، ١٠ صوم اشتراف توله‌رگه، اگرده تولی آلماسه، بر کونگه حبسخانه‌گه یاوب قویارغه قرار بیردی.

◆◆

تورلی آورولرغه قارشی «سوسلیکۋی ئیفیر» اسملی دوا کشف قیلونی دعوی ایتوچی گورباچینکو محلی مأموریت رخصتندن باشقه اعلاننامه باصدروب طاراتقانلغی اوچون، حکمگه بیرلگان ایکان. اشی ٤ نچی چاسنده‌نك میراوای حاکمی حضورنده قارالدی. گورباچینکو محکمه‌ده اوزینك عیبسز ایکانلگن سویله‌دی. «میلم دوامنی استعمال ایتوسایه‌سنده بر نیچه ملك کشی سلامتله‌ندی» دیدی. لکن میراوای حاکم حضورینه «سوسلیکۋی ئیفیر» ایله سلامتله‌نگان بر کشینی‌ده شاهد ایتوب کیله آلماغان ایدی. میراوای حاکم آنکا ٥٠ صوم اشتراف توله‌نورگه، اگرده تولی آلماسه، ٢ آتناغه حبس قیلورغه قرار بیردی.

میت - اوچنچی کون ایرته‌گی ساعت ٤ لرده قزان یلغاسنده کوپیچسکی پریستان یاننده بر مسلماننك میتی طابلغان. یانندن چققان پاسپرتندن آنك ته‌تش اویه‌زی اجم آولینك ٢٧ یاشلك صابرجان عین‌اللین اسملی آدم ایکانلگی معلوم بولغان. یانندن ١٣ تیین آقچه‌سی چققان. پاسپرتنك کورووی ضعیف، دیب یازلغانلقدن، صوغه خطالق ایله توشکان بولورغه کیره‌ك، دیب اویلیلر.

مسامره.

٦ نچی مایده ناۋی کلوب زالنده ملی مغنییمز کامل مطیعی جنابلری ایکنچی مرتبه کانسیرت بیردی. ملی شعرلرمزنی طگلاب تلذذ وتأثر ایتو اوچون بیك کوب خلق جییلغان ایدی. مغنی جنابلری یکرمی قدر ایسکی ویا کا ملی هعرلرمزنی تورلی ملی هوالرمز ایله بیك مکمل صورتده تغنی قیلوب …

آخوند عطاءالله حضرت بایزیدف نك ترجمهٔ حالی.

آخوند عطاءالله حضرتنك آتاسی قاسم جوارنده‌گی تیمگینا و قریه‌سنك امامی بایزید حضرت مرحوم‌در. شونکا نسبة ایله مرحومنك فامیلیه‌سی‌ده بایزیدف کیتمشدر. آخوند عطاءالله حضرت ١٨٤٦ نچی یلده دنیاغه کیلمش. تربیه‌سی‌ده باشلاب اتکاسی بایزید حضرت حضورنده اولمش. صوکره قاسم یاننده چوتای قریه‌سنده قشقاری داملا شهاب‌الدین حضرت مدرسه‌سینه باروب آنده ختم کتب قیلغاندن صوك ٤-٥ یللر شولوق اوزی اوقوغان مدرسه‌ده درس ئه‌یتوب قالمش ١٨٧١ نچی یل پیتربورغداغی قاسم تاتارلری اوزلرینه مخصوص بر محله تشکیل ایته‌رگه بولوب، اول زمان مدرسه‌ده تدریس ایله اشتغال ایتکان عطاءالله خلفه‌نی اوزلرینه امام‌لققه دعوت ایتمشلر. عطاءالله خلفه‌ده یاقداشلرینك بو دعوتن قبول ایتوب شول یلنی پتربورغه کیلگان. پیتربورغه کیلو ایله تأسیس ایتولگان پریخود (محله‌سی) تصدیق ایتدریلوب امام‌لق لوازمن اوقی باشلاغان. اول آراده پایتخت شهرنده روسلر آراسنده طورا اوچون بیك ایرکن سویله شرلك روسچه تل بلو ضرور ایدکن توشنوب بتون اجتهادن شونکا صرف قیلغان. شول زمانده‌غی روس ادیبلری و روس افکار عامه‌سی ایله طانشوب بیك کوب کشیلر ایله خصوصی دوستلق‌ده یاصاب آلغان. زمانه‌سینك مشهور فیلسوفی ۋلادیمیر صالاۋیوف ایله مشهور روس ادیبی لیسینکوف جنابلری مرحومنك بیك یاقن دوستلرندن ایدیلر. هروقت برگه یوریشوب برسی آخرندن بیك کوب استفاده بولندیلر. ۋلادیمیر صالاۋیوفنك «محمد وآنك حیاتی» دیگان مشهور رساله‌سی‌ده عطاءالله حضرتنك تأثیری آرقاسنده یازلمشدر. بونی یازغان وقتده صالاۋیوف جنابلری بالقصد شول طوغریده مرحومدن فکر ومعلومات آلمشدر. عموما مرحومنك اول زمانلرده (٨٠ نچی یللرده)، روس محررلری ایله بلشلکی زور ایدی. شول بلشلك آرقاسنده مرحومنك روسچه‌سی‌ده بیك تیز ترقی ایتوب، ترتیبلی بر مکتب کورمه‌دکی حالده روسچه برنیچه اثرلر میدانغه کیتررلك قوة حاصل قیلمشدر.

اوز قلمی امام عطاءالله حضرتکه آخوندلق درجه‌سی بیرلوب بوندن صوك عطاءالله حضرتنك فعالیتی طاغنده کیکایه باشلامش. ئلك محله وجماعت خدمتنده ایکان بو وقت مطبوعات عالمینه‌ده چغوب غزته وژورناللرده مسلمانلرنی مدافعه یولنده تورلی مقاله‌لر یازا باشلامش.

شول جمله‌دن «غیر روس مللتلرنی ترقی ایتدرو مسئله‌سی» سرلوحه‌سیله „Восточное обозрѣніе“ مجله‌سنده (١٨٨٥) سنه ١ نومره‌سنده) بر مقاله یازدی. مسلمانلرده تعصب بار، آلار فاناتیك، دیه بر وقت روس مطبوعاتنده شول مسئله قوزغالغانده مرحوم عطاءالله حضرت „С. П. Б. Вѣдомости“ (1886 г. № 123) „По поводу мусульманскаго фанатизма“ سرلوحه‌سی ایله اوزون مقاله یازدی. ینه‌ده روس غزته‌لرینك برسنده: تیزدن مسلمانلر نیبار روسلرنی اوز دینلرینه اورلقوب بتررلر دیگان مقاله‌گه «Голосъ» غزته‌سنده (١٨٨٢ - نه ٣٠٨ نچی نومرده) ردیه یازغان ایدی.

„Сынъ Отечества“ ١٨٩٢ نچی سنه غزته‌سنك ٣٣٨ نچی نومره‌سنده روسیه‌ده‌گی مسلمان مکتب مدرسه‌لری حقنده مفصل مقاله‌سی بار. ١٨٩٠ نچی یللرده سینزور طرفندن: روسیه مسلمانلری اچنده استانبول، مصر کتابلری بار، بونلرنی بارسنده کوزدن اوتکاروب اوزدرو کیره‌ك، حتی قرآن‌ده «کافر» لفظی خریستیانلرغه قاراب ئه‌یتلگان، مسلمانلر بونی اوقوب، بوندن خریستیانلرغه قرن کوز ایله قاریلر. دیب عموما روسیه‌ده‌گی اسلام کتابلرن قاراب اوزو تیوش دیگان بر فکر طوغان ایدی. شول وقتده مرحوم کوب اجتهاد قیلوب „Въ защиту татарской литературы отъ цензуры“ عنوانده «پیتربورغسکی‌وه‌دمستی» غزته‌سینك ١٨٩١ نچی سنه ٢١٤-٩٦ نومرلرنده ردیه‌لر یازغان ایدی.

مرحومنك بویوقاریده مذکور مقاله‌لردن باشقه نرسه‌لری‌ده کوبدر. بارسنده ذکر ایتوگه غزته ستونلری مساعد توگلدر.

شول، درد وغیر تینك قاینب طورغان، زمانلرنده فرانسوز عالملرندن مشهور فیلسوف رینان نك پاریژده: اسلام هیچ بر ترقینی قابل توگل، دیب سویله‌گان نطقینه قارشو ردیه („Возраженіе на рѣчь Эрнеста Ренана.“) نام بر رساله باصدروب نشر ایتدی. „Отношеніе Ислама къ наукѣ и къ иновѣрцамъ“ و „Исламъ и прогрессъ“ نام اثرلری‌ده شولوق حمیت تحت تأثیرنده یازلمشلردر. بو ٢ اثرنك باصلوب نشر ایتلولرینه یکرمی یللر بولا‌یندی. بورساله‌لر استانبولده ترك تلینه پاریژده فرانسوز تلینه ترجمه ایتولدیلر. وقتنده بورساله‌لر مطبوعات عالمنده بیك زور سوز قوزغاندیلر.

بوندن باشقه مرحومنك ٣-٤ تورلی ناتار تلنده یازغان اثرلری‌ده بار. برسی پیغمبرمز محمد صلی الله علیه وسلم نك سیرهٔ وترجمهٔ حالی طوغریسنده یازلغان «محمد علیه السلام» رساله‌سیدر. ایکنچیسی «اسلام کتابی» نامنده اولوب احکام شرعیه‌نی بیان ایته‌در. اوچنچیسی مشهور پیداغوغ اوشینسکی نك «رادنویه اصلوۋا» سینه اوخشاشلی باللر اوچون عبرتلی حکایه‌لر ونورلی مقاله‌لرنی جامع «دنیایا که‌معیشت» نامنده قرات کتابی در. بونلر اوچیسی‌ده مرحومنك یاشرك وقتنده یازلغانلر.

اول آراده یوقاریده‌غی روسچه اثرلری وروس گازیته‌لرنده کورلگان مقاله‌لری آرقاسنده عطاءالله حضرت نك اسمی بتون روسیه‌گه طارالوب روسیه‌نك هر یبرنده عطاءالله حضرتکه برمعنوی آتا، حامی الملت، دیب قاری باشلادیلر. شوندن صوك عطاءالله آخوند اسمی بتون روسیه‌ده مشهور بولوب کیتدی. براش یاکه بربر یموش ایله پیتربورغه کیله قالسه‌لر ایك اوّل عطاءالله حضرتکه مراجعت ایتوب آنك ایله کیکاشه وآنك مصلحتی بوینچه اش کوره طورغان ایدیلر. اول وقت عطاءالله حضرتنك حکومت دائره‌لرنده‌ده طانشلغی آرتوب اعتبار ونغوذی‌ده بایتاق زور ایغان ایدی. هر ایکی طرفقه طوغری سوز بیرو آرقاسنده اشانچی آرتوب هر یبرده سوزی اوته‌طورغان بر درجه‌گه کیلگان ایدی. مرحوم حضرتنك بو نفوذندن روسیه مسلمانلرینك بیك کربی فائده‌لنه ایدیلر. هم آخر عمرینه قدر شولای فائده‌له‌نوب کیلدیلر.

اول وقت عطاءالله حضرت حکومت مکتبلرندن برنیچه‌سنده درس‌ده ئه‌یته باشلاغان ایدی. پاژسکی کورپسده، نیکولایۋسکی، آلیکساندرووۋسکی، برنچی وایلژینیرنوی کورپسلرده دین معلملگی ایتوب آزیاتسکی دیپارتامینتنك شعبه‌سنده ترك لسانی مدرسی وترك لسانینك مترجمی ایدی. شونده‌غی تجربه‌لرندن چغاروب یاصاغان مرحومنك اوزینه مخصوص بر تاتار گرامانیکه‌سی (تاتار تلینك صرف ونحوسی) ده باردر. مرحومنك بوگرامانیکه‌سی طاش باصما ایله باصدریلوب تاتار تلی اوگره‌نر اوچون هروقت شاکردلری آراسنده رهبر طوتولا ایدی.

برزمان بیك کوب یبردن پولشه مسلمانلری مراجعت ایتوب روس حرفلری ایله یازلغان ایمان وعبادت شرطلری، نماز نیتلری ونماز دعالری صوراغاچ مرحوم حضرتلری (١٩٩٦ نچی یلده) روس حرفلری ایله (آخرینه عرب حرفلری؛ ایله‌ن ده) یازلغان بر رساله (شریط‌الایمان) باصدروب طاراتدی. بورساله ایله پولشه مسلمانلری شوشی کونگه‌قدر فائده‌لنه‌لر. ئلگراك صوراغان کشیلرگه کوبره‌ك بورساله بوش یبیه‌رله ایدی.

بو خدمتلری اوستینه مرحومنك هیچ بر اونطلمی وهیچ بر وقت شکرانه‌لی مسلمانلر خاطرندن چقمی طورغان برخدمتی باردرکه اولده باشلاب پیتربورغده مسلمان مسجد جامعسی صالو فکرن وجودکه کیتروویدر. بو فکرنی مرحوم حضرتلری بوندن یکرمی بیش یللر مقدم آلدینه آلوب تکرار شول طوغریده حکومت اداره‌لرینه مراجعت ایتمش ایدی. فقط اول زمان (مشهور پابیدانوسف زمانه‌سی) مساعد بولمغانلقدن نقدر اجتهاد قیلنسه‌ده وجودکه کیله آلمی ایدی.

آخری بار.

حاضرونك تكرار آلقشلرینه مظهر اولدی.
یارق كمانه‌دن ویرتق گارمونیه‌دن ایشتلگان
ملی كوٝیلرەمزنك، ویاش شاعرلرمز طرفندن
انشادونشرقیلنغان ملی شعرلرمزنك همەسی
قلبكه مؤثردرلر.

لكن بو كوی وشعرلرنك ماهر برمغنی
آغزندن صاف طنطنه‌لی وعنعنه‌لی برطاوش
ایله متناسبا ایشتلولری‌ده دها باشقه‌در. بو
تناسب قاتی كوكللیلرنی یوموٝشاتور ویو-
مشاق كوكللیلرنی آغلاتور. بونی قابان
كولنده‌گی ئه‌یتدرولرگه قیاس قیلماسقه
كیره‌ك. بوتفاوتنی اثبات اوچون باشقه
دلیلگه احتیاج یوق، كامل افندینك مسا-

مره‌سینه هر شهرده‌هر مرتبه‌سنك برنیچه‌شه‌ر
یوز كشی جیلووی كافیدر.

مسامره‌نك ملیتچه اولاچق فائده‌سن
یازارغه حاضر ایرته‌در. ئه‌لی آنی آكلاوچی
آز بولور.

فقطشونی تنبیه ایتمك تییشلی: كامل
افندینك مسامره‌سی آرتینه طانسه‌طاغلما-
غان. وآنك صنفینه قاپو لزومی حقنده
هیچ برروایت یوقدر. بناءً علیه تیاترلرگه
كبترله طورغان اعتراضلرنك هیچ برسی
بوكا كیلمیلر.

مخبر.

دوشنبه كون ٩نچی مایده كوندز بله
«روسكایا شؤیتساریه» باقچه‌سنده زور
تماشا یاصالاچق. بالالر فلاكلر، سونگیلر
هم ملطقلر ایله عسكری موزیكه كوییله
سیر ایته‌چكلر. صوڭره كیچ بله «بیركوت»
جمعیتنك اشتراكی ایله زورلر اوچون،
رقصلر هم كونفیتتی صوغشلری ایله گوله‌فیه
(سیران) یاصالاچق. تماشادن جیهلغان آقچه
پینسیونیرلر جیعیتینك فقیرلر اوچون، آچلا-
چق یورطی هم جمعیت اعضالرینك اوقی طور-
غان بالالرینه اوقوحقی توله‌را اوچون، صرف
ایتله‌چك.

امتحان- ٧نده هم ٨نده مای شنبه، یكشنبه
كونلرده صراح خلفه‌نك خصوصی مكتبده
سنوی امتحان اجراء اولنه‌چق امتحان ایرته
ساعت ٩دان ١٠ گه قدر اویله‌دن صوڭ
٢دان ٤گه‌قدر بولاچق.

تورلی سوزلر.

آثار عتیقه

ایسكی مسلمان شهری.

اوزغان یل ایسپانیه‌نك آندالوزیه
دیگان بیرنده آثار عتیقه ازله‌وچیلر اندلس
پادشاهلغی زماننده قالغان الزهرا اسملی
شهرنی طابقانلر. بوشهر عبدالرحمن ثالث
خلیفه بولوب طورغان زمانده ٩٣٦-٩٦١
نچی یللرده تأسیس ایدلمشدر. صوڭندن
كیلگان خلیفه‌لر مذكور شهرنی بیك ماتور
ایتوب بیزه‌گانلر هم تعطیل زمانلرنده
شونده كیلوب كیف صفا قیلوب یاتقانلر.
بوشهرده الزهرا اسمنده زور بر دارالفنون‌ده
بار ایدی. دارالفنوننك اداره‌سی خلیفه‌نك
اوز قولنده ایدی. مذكور مدرسه‌ده اوقوچیلر
هم اوقتوچیلر هرقایوسی حرفكرلیلك ایله
مشهورلر ایدی. قازیغان وقتده مذكور
دارالفنوننك عمارتی‌ده اطابلغان.

ناشر و محرری: احمدهادی مقصودی.

مسلمانچه یاخشی بله طورغان هم كوب ی...
تجربه كورگان اوچیتل، روس تلن...
درسلر بیره. بولاق بوینده «بیا...
الخنف» اداره‌سی اوستنده ١١نچی نوم...
فاتیرده ماكسیم آرخیپوویچ استیپان...

استودینت - ماتیماتیك
گیمنازیه‌گه حاضرله‌و اوچون ...
تورلی فنلردن درس بیررگه تل...
اویلرگه یورب اوقتورغه‌ده راضی...
موسكوفسكی اورامنده اشچیگلوف یورت...
كالیسنیكوف فاتیرنده.

تجربه‌لی اوچیتل- اوقوتورغه ما...
اوچیتل مسلمانلرغه روس تلندن...
باشقه نه‌رسه‌لردن درس بیرور...
تلی. آدریسی قابان كونی بوینـ...
اوچیتلسكایا سیمیناریه‌ده اوچیـ...
بورتایف فاتیرنده. اوقورغه تله‌گ...
كشیلرنك خط ایله بلشولری هم او...
لرینك آدریسلرن یازولری اوتنـ...

«یكرمی برنچی عصرنك عجائبی»
هر بر مشهور كتابچیلرده فقط ١٦ تیین برابرینه صاتلادر. طوغری
یولدز اداره‌سندن صوراتورغه ممكن.

مارینبادسكی چای
مشهور مارینباد طاغلرینك
یمشلرندن اشله‌نگان
فائده‌لی بر دوادر.
روسیه‌ده صاتو اوچون داخلیه وزارتینك طبیه شعبه‌سی طرفندن ٥٩٤٤نچی نومیر شهادتنامه
آلنمشدر. بوچای كاتارژبلودكادن، اچ كیبودن، گیمیروی (بواسر) دن، اچه‌گیلرنك
ضعیفلگندن، آش قازانینك ناچارلغندن، باش آورولرینه سبب بولغان اچ آورولرندن
قوتلو اوچون بیك فائده‌لیدر. سیموگه قارشی برنچی دواء زورلر هم بالالرنك اچلرن
یومشاتو اوچون ایك اعلا علاجدر.
هر بر طارتمانك اچنده بو دوا حقنده تفصیلی معلومات بیرگان یازولری بار.
بهاسی بر طارتماسی ٧٥ تیین. چیتكه اوچ طارتمادن كیم ده بر صوم زاد اتكه-
یبه‌رلمی. قزانده پیچن بازارنده طارگووو پرامیشلینی پادوٝاریه‌ده شاكریكبوف
مغازینده صاتلادر.
Казань, Торгово-Промышл. Подворье Шакиру Бикбову.

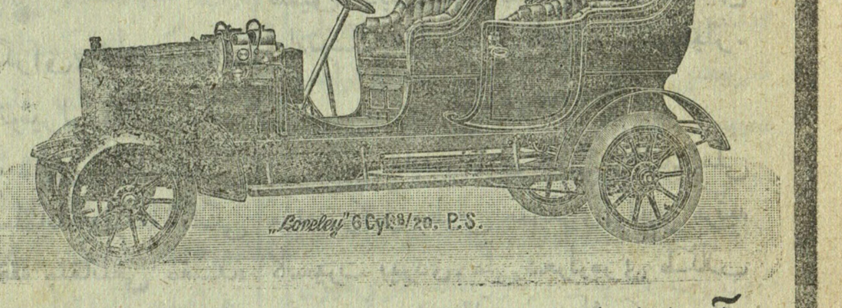

Автомобили „ЛОРЕЛЕЙ“ آفتامابیللر
هر تورلی یابق آچق فاصونده
برنچی درجه‌ده طاوشسز
برنچی درجه‌ده طازا
راصخوتی بیك ایكانوملی
قزان، صمار، اورنبورغ هم اوفا غوبیرنالرینه صاتار اوچون
پریستاؤیتللری:
طارغاوی دوم برادران كریموفلر قزانده
بهالرینی هم پریسكورانتنی صوراتكز.
آدریس: Казань Бр. Каримовымъ

بانكه
روس، مسلمان، فا-
بریكانت، زاؤودچیك،
كاستینیتسه واوزگه
اورنلرغه طارالاچق «سوداگر»
كالیندارینه هر مسلمان سوداگر-
لرینك آدریسلری بوش باصلور.
مونك اوچون آتكریتكه‌ده آدریسنی
هم نی ایله سودا قیلدغنی بزگه حاضردن
بلدرمك تیوش. آدریسلرنی جیوب
یازوب یبه‌روچیلرگه «سوداگر»
كالیندارینك پاچوتنی نسخه‌سی
بوش یبه‌رلور. «سوداگر» اداره-
سی: روسیه وزاگرانیتسه فیرمه‌لری
ومالللری حقنده جوابقه ٧تین لك ماركه
یبه‌روچیلرگه بوش جواب یازا شولا-
یوق بازار ومال بهالرین واوزگه
سوداغه تعلقلی خبرلرنی تیز وبوش
ادا ایته‌در. آدریس:
Казань. Шагидуллину. № 1.

اوفاده آطنه‌ده بر مرتبه چقا طورغان
„معلومات جدیده“
ژورنالینه مشتری قبول ایتوله پراغرامی
١) باش مقاله ٢) دینی مسئله‌لر. ٣) دینی سؤال وجوابلر ٤) وعظ
ونصیحت ٥) خاتونلر عالمی ٦) فیلیه‌تون ٧) حقوق مسئله‌لرینه دائر جوابلر
(یوریدیچسكی آتویت) ٨) تجربه قیلنغان دوالر هم طبی معاونت ٩) قریه
احتیاجلری: ایگون آشی، باقچه‌چیلق، اومارطاچلق، مال آصرا و هم بیر
تربیه‌لو ١٠) حكومت تدبیرلری. ١١) تیلیغرام خبرلری. ١٢) غوسو-
دارستوینایا دوما خبری. ١٣) خوادث یومیه واخبارت. ١٤) داخلی
هم خارجی خبرلر. ١٥) سودا خبرلری. ١٦) بلدی خبرلر. ١٧)
اختراعات وكشفیات. ١٨) یاڭا اثرلر. ١٩) اعلانلر.
بهاسی: یللغه ٣ صوم؛ یارطی یللغه ٢ صوم؛ اوچ آیغه ١ صوم ٢٠ تین.
كوته‌چكگه یارلمای. بره‌له‌ب ١٠ تین.
آدریس: Уфа, ред. журнала „МАГЛЮМАТЪ-ДЖАДИДЯ“
ژورنالمزغه، «اوفا»ده علم وقلم ایله اشتغالی مشهور بولغان
ذاتلر اشتراك ایتدیكلری كبی، چیندنده بعض عام
اهللری یازیشاچقلردر.
ڭی مارتدن باشلاب حاضرگه‌چه ٧٥نومر چقدی.

آكوشیركه- ماسساژیستكه هم چچك
صالوچی چیتكه كیتكان ییرندن
قایتوب آورولرنی قبول ایته‌باشلا-
دی. بلغارده ٢٦نچی نومیرده.

شرقی قازلق كارخانه‌سی
Восточная колбасная
برنچی مرتبه اولارق مسلمانلر آراسنده
٥٠ تورلیله‌ب قازلق، كالباصا، باصدرما
پشكان وپشه‌گان كاپچونی قازلقلار یاؤروپا
اصولنده حاضرله نمكده‌در. بیك چیستا وبیك
اهمیت بیرلوب حفظ صحت‌كه موافق روشده
حاضرله ندكنده، آلوچیلرمزنك ممنون بولونده
شبهه ایتمیمز. كارخانه‌مزده هر تورلی زاكازلر
قبول ایته‌مز هم چیتدن صوراوچیلارغه صومینه
٢٥ تین زاداتكه یبه‌رگانلرگه نالوژقیلو بـده
یباره‌در.
تله‌گان كشیلرگه پریسكورانت بوش یباره‌در.
شعبه‌سی: اوسیه‌ده ووٝلوسكی هم صامالیوت
پریستلری آراسنده.
Казань, Евангилистовская ул. домъ
Сабитова, Абдулла Кильдишевъ.

همه نومیرلر ماسلنی كراسكه ایله بویالغان؛ الكتریق ایله یاقترتله، پار ایله جلتوله. جماعتلری
ایله كیلوچی مسلمانلرغه آیرم شیرمه‌لی نومیرلر، خاتونلر ایرلر اچون آیرم جلی بدرفلر حاضرلنمشدر
نومیرده پوچته تیلیغراف وباشقه یومشلر اچون خدمتكارلر، اطاعتلی خادم وخادمه‌لر موجوددر
ایكی زورزالده، هروقت مسلمان، روس وتركیه غزیته وژورناللری موجوددر. آشخانه ماهر
آش پشروچیلر اداره‌سنده بولوب هروقت حفظ صحت‌كه موافق طعاملر حاضرلنه. بوفیتده هر
تورلی منیرالنی صوو قواصلر باردر. نومیرلر ٥٠ تیندن باشلاب اوچ صومغه قدر. آیلقلاب كیلشو
ایله مال آلوب كیلوچیلرگه اسكلادلر حاضردر. تیلیفون نومری ٧٤٨ حرمتلو مشتریلرمزنك قوة
روحیه‌لرینی اویغاتوو قوه سمیه‌لرینی خوشلاندرور اوچون خصوصی صورتده حاضرلنگان
اویون ماشیناسی زالنی تزیین ایته‌در.

موزیكالنی ماستیر علاج الدین عین الدین اوغلی سیفوللین قزانده
یاڭا اختراع
قول ایله اوینی طورغان پیانینو میلادیك اوچون
میخانیزم اختراع قیلدم. بو میخانیزمنی هر بر قول
ایله اوینی طورغان پیانینو میلادیكلرغه قویارغه
ممكن. بو خانیزم ٥ مینوت قدر وقت اچنده ٩ میتر اوزونلقنده‌غی نوتالرنی
اوینات چقا آلادر. میخانیزمنك یاخشیلغی اوچون ١٩٠٩ نچی یل قزان
وٝیستافكه‌سنده زور كوش مدال آلندی.
میخانیزمنك بهاسی بر تورلیسی ٣٠ صوم، اعلا درجه‌ده‌گیسی ٣٥ صوم. آدریس:
Казань, Евангел ул., д. Исхака Мавликеева.
Музыкальному маст. Гилязетдину Гайнутдиновичу Сайфуллину.

Восточные номера. شرق مسافرخانه‌سی
قزانده پیچه بازارنده برنچی درجه‌ده تمیز ومزین شرق مسافرخانه‌سی
پوچته، تیلیگراف وبانكه‌لرگه یاقن اورنده طرامؤای یولی بوینده‌در. طهارة
خانه‌سی جلی، ایرلر وخاتونلر اوچون آیرمدر. آشلری مسلمان پؤار
اداره‌سنده حفظ صحتكه موافق روشده حاضرلنه‌در. بوفیتده مینرالنی
طاتلی صولر صاتلادر. زالنده تورلی مسلمان كویلری اوینالوب طورادر.
ایشك آلدنده مال‌لر قویار اوچون اسكلادلری باردر. یرموش اوچون
خادم وخادمه‌لر حاضردر. نومر بهالری ٥٠ تییندن باشلاب ٢ صوم ٥٠
تیینگه قدردر. تیلیفونی ١٠١٣ نچی نومرلیدر.

خانملر دقتینه مخصوص! تقدیم قیلنه‌در
كولملك‌لك ایڭ صوڭغی مودنی جون ماتیریه‌لر
یعنی هر تورلی یاڭا چقغان یاخشی توس‌لرده هم بیك كوب توده
قزانده عین الدین مؤمنف مغازیننده
پرالومنی اورامده اوز یورطنده تیلیفون نومری: ٨٢٧

سودا مزنك باشلانووی ١٨٦٨ سنه‌ده.
تیلیفون نومری ٧٧١.
عین الدین ثابتف
گلاونی اسكلادمز قزانده
تیخؤینسكی اورامده اوز یورطمزده.
آتدیلینیه‌مز
پیچن بازارنك مسجد آستنده
یارمینكه‌لرده:
مكاریه‌ده مسجد قارشوسنده اوزكیبتمزده
١٢نچی و١٤نچی نومرلرده. اربتده گاستینی
رده‌ده. بوگلمه، مینزه‌له، بری، اوفی، استرل
طاماق، بله‌به‌ی، سمبر، خالی وغیرلرده.
آدریس: Казань, Главный Складъ
Гайнутдину Сабитову.

بیرمه‌مز ١٩٠٩ سنه قزان وٝیستافكه‌سنده
زور آلطون میدال آلدی.
مغازینلرمزده هر وقت
آرزان بها ایله صاتلمقده‌در:
من كینتیل هم یفه‌ك ایله چیگلب
اشله‌نگان اعلاطاقیه هر تورلی كله
پوش، فس هم قالفاقلر، چن انجیلی
كله‌پوش وقالفاقلرده اشله‌ب بیررگه
زاكاز قبول ایته‌مز.
صومینه ٢٥ تین زاداتكه یبه‌رگان
مشتریلرمزگه هر طرفقه پوچته هم
كانطورلر ایله نالوژنی پلاتیوژ قیلوب
هیچ توقفسز یبه‌ره‌مز.

یاڭا بیسته‌ده مالی سیمبیرسكی
اورامنده اوته‌میشق زاؤودینه قارشی
برقاطلی بیك زور باقچه‌لی هم مونچالی
بریورت اجاره‌گه بیرله هم مشتری
طابلسه آرزان بهاغه صاتلا. بهاسن
شریف موسین ورثه‌لرندن بلشورگه.

اورن كیره‌ك!
رسمی بو خفالتیریه كورصلرن تمام
قیلغان روسچه ومسلمانچه یاخشی بلوچی
تاتار یگتی اورن ازلی.
آدریس اداره‌ده.

اماگنیتیزور ف. سینتیكوف قزانده
قایتدی.

قزانك بازار بهالری:
٧ نچی مای‌ده

	صوم	تین
یلقی یاله قویرق ایله	٧	—
قوری صغر یوطی	١٦	—
یچی صغر یوطی	٥	٥٠
قوری باشماق یوطی	١٥	—
ویچكه یاباغه	٣	٨٠
آویكه قوری یوطی	٢٧	—
یچی آویكه یوطی	—	—
پالوی قوری یوطی	١٩	—
پالوی یچی یوطی	—	—
صارق تكه‌سی	—	٧٥
آیری صارق روسكی	١	—
سیبركاسكی صارق	١	٢٠
تكه		٨٠
جال قوری یوطی	١١	—
قل قوری یوطی	٢٢ - ٢٤	
بورصق	١	٣٠
بقار	٢	—
مونی طای	٣	—
آق كرمن		—
بوری	٥	—
صاب مایی یوطی	٦	٨٠
یچی مای یوطی	٣	٨٠
آرش اونی		٧٠
بویلغی صولی	—	٥٠
امیركانسكی صولی	—	٥٥
صارق ایتی یوطی	٤	٨٠
قوی مای یوطی	٨	٢٠
شیكر یوطی	٥	٣٠
آق مامق	٤٤	—
سیری مامق	٤٠	—
قازیونی ایری	٨	—
قازیونی واق قاویرسز	١٢	—
رقه‌مكی	١٧	—

Редакторъ-Издатель Ахмедъ Низамовичъ Максудовъ. مطبعهٔ كریمیه قزان. Казань Электро-Лито Типографія и Словолитня Т.Д. „Бр. Каримовыхъ.“